

NAGRODY MIASTA KRAKOWA 2013

Kultura i Sztuka

Krzysztof Jasiński

Urodzony w 1943 r. w Borzechowie. W 1968 roku ukończył Wydział Aktorski Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie. Dwa lata wcześniej, w 1966 r., założył wraz z m.in. Olgierdem Łukaszewiczem, Wojciechem Pszoniakiem i Jerzym Trelą Teatr STU, którym od 1966 roku niepodzielnie kierował.

W 1975 r. teatr otrzymał status zawodowy, stając się teatrem profesjonalnym w sensie organizacyjnym, zachowując niezależność i szczególny klimat teatru alternatywnego. W 1997 r., po likwidacji organizatora – Zjednoczonych Zespołów Rozrywkowych, powstał miejsko-wojewódzki Krakowski Teatr Scena STU, którego Jasiński jest dyrektorem artystycznym. Teatr ma charakter impresaryjny. Wizerunek teatru w ciągu ponad 40 lat jego działalności współtworzyli m.in. Iwona Bielska, Beata Rybotycka, Krzysztof Globisz, Dariusz Gnatowski, Mikołaj i Andrzej Grabowscy, Olgierd Łukaszewicz, Jan Peszek, Jerzy Stuhr, Jerzy Trela, Jerzy Zoń, Leszek Aleksander Moczulski, Marek Grechuta, Janusz Grzywacz, Jan Kanty Pawluśkiewicz i Janusz Stokłosa.

Krzysztof Jasiński jest twórcą spektakli okrzykniętych manifestem pokolenia: „Spadanie” (1970); „Sennik polski” (1971); „Exodus” (1974). Do największych osiągnięć reżyserskich Jasińskiego należy pierwsze wystawienie adaptacji powieści M. Bułhakowa „Mistrz i Małgorzata” pt. „Pacjenci” (1977), „Czekając na Godota” S. Becketta (1992). W Teatrze STU wyreżyserował kilkadziesiąt tytułów, m.in. „Hamleta” i „Króla Lear’a” W. Szekspira; „Zemstę: A. Fredry, „Biesy” F. Dostojewskiego, „Sztukę kochania” Z. Książka, wielokrotnie nagradzane „Wielkie kazanie księdza Bernarda” L. Kołakowskiego, „Sonatę Belzebuba” S.I. Witkiewicza, „Wyzwolenie” S. Wyspiańskiego. Inscenizował także opery wystawiane w plenerze, m.in. transmitowane przez telewizję: „Makbet” i „Rigoletto”, reżyserował musicale i widowiska muzyczne, m.in. słynną „Szaloną Lokomotywę” Witkacego z muzyką M. Grechuty i J.K. Pawluśkiewicza. Specjalizował się w reżyserii wielkich widowisk plenerowych, m.in. „Pieśni Wawelu” wg S. Wyspiańskiego, widowiska na Expo w Sewilli i Lizbonie, widowisko otwarcia Uniwersjady w Zakopanem.

Wyreżyserował kilkadziesiąt widowisk telewizyjnych oraz słynne już Benefisy w Teatrze STU. W Mexico City wystawił „Operetkę” W. Gombrowicza. Inscenizacja ta okazała się wielkim sukcesem. Podobnym sukcesem było wystawienie „Wariata i zakonnicy” Witkacego w Związku Radzieckim. Krzysztof Jasiński był Dyrektorem i Redaktorem Naczelnym TVP Kraków oraz Dyrektorem Programowym Canal+, współpracuje z Festiwałem Gwiazd w Międzyzdrojach od początku jego istnienia.

Filmografia Jasińskiego nie jest obszerna, ale ze względu na charakter ról kostiumowych znacząca, był m.in.: Damazym Czorgutem w serialu „Zaklęty dwór” w reż. A. Krauzego (1976), Kacprem Wosińskim w „Wilczycy” w reż. M. Piestraka (1982), Ignacym Janem Paderewskim w filmie „Powrót do Polski” w reż. P. Pitery (1988), Samuelem Zborowskim w filmie historycznym „Żelazną ręką” w reż. R. Bera (1989).

Za swoją działalność na polu kultury otrzymał wiele nagród i odznaczeń, m.in. Złoty Krzyż Zasługi (1977), Krzyż Komandorski Orderu Odroczenia Polski (2000), Złoty Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis (2005).

Prof. Jan Pamuła

Urodzony w 1944 r. w Spytkowicach k. Oświęcimia. Studiował malarstwo i grafikę na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz w École Nationale Supérieure des Beaux Arts w Paryżu. Dyplom uzyskał w 1968 r. W roku 1992 otrzymał tytuł profesora sztuk plastycznych. Artysta związany jest z macierzystą uczelnią, gdzie w 1996 r. doszedł do stanowiska profesora zwyczajnego w Katedrze Sztuk Wizualnych. W latach 90. pracował w New York Institute of Technology jako stypendysta Fundacji Fulbrighta. W latach 1996-2002 pełnił funkcję prorektora krakowskiej ASP, zaś w latach 2002-2008, przez dwie kadencje, rektora tej uczelni. Jan Pamuła zajmuje się malarstwem, grafiką i mediami elektronicznymi.

Od 1970 r. uprawia artystyczną abstrakcję geometryczną i od tego czasu do chwili obecnej stosuje w swym malarstwie i grafice elementy i systemy geometryczne. W latach siedemdziesiątych eksperymentował z geometrycznie formowanymi podobiznami i obiektami trójwymiarowymi. Zrealizował cykl noszący tytuł „Obiekty geometryczne”, cykl litografii i wkłęsłodruków „Systemy”, który rozwija obecnie z zastosowaniem grafiki komputerowej. W latach osiemdziesiątych, w cyklach dużych obrazów i grafik pt. „Seria komputerowa I” i „Seria komputerowa II” rozwinął, z pomocą programów komputerowych ciągłe, permutacyjne dzielenie płaszczyzny obrazu, aż do stworzenia rozbudowanej sieci prostokątów.

W latach 90. XX w. wykonał cykl grafik komputerowych opartych na obrazach fotograficznych i technice reprodukcji, z zastosowaniem skanerów i elektronicznych technik obrazowania oferowanych przez takie programy, jak PhotoShop i Photo Styler. W cyklu „Leonardo” przetworzył elementy znanych dzieł Leonarda da Vinci umieszczając je w nieoczekiwanych kontekstach.

Profesor Jan Pamuła ma w swoim dorobku ponad 50 wystaw indywidualnych krajowych i zagranicznych a także udział w licznych wystawach zbiorowych. Jego prace znajdują się m.in. w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Architektury we Wrocławiu, Muzeum Wiktorii i Alberta w Londynie,

Albertina w Wiedniu, Portland Art Museum w Oregonie, The Kościuszko Foundation w Nowym Jorku.

Jan Pamuła jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków, wielokrotnym kuratorem wystaw artystycznych. W roku 2003 został wyróżniony Nagrodą im. Witolda Wojtkiewicza za wystawę malarstwa „Obiekty geometryczne retrospekcja” w Starmach Gallery. W tym samym roku za wybitne zasługi w pracy zawodowej w szkolnictwie artystycznym został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Profesor Jan Pamuła był w latach 2010-2013 Prezesem Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki i Koordynatorem Generalnym MTG-Kraków 2012, wielkiej światowej imprezy graficznej, której centrum co trzy lata jest Kraków.

Nauka i Technika

Prof. dr hab. Adam Strzałkowski

Urodzony w 1923 r. w podkrakowskim Tenczyнку. W roku 1948 ukończył studia w zakresie fizyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Całe życie naukowe Profesora od asystentury w Obserwatorium Astronomicznym UJ do przejścia na emeryturę w 1994 r., nierozdzielnie związane jest z Krakowem. Pierwsze prace naukowe Adama Strzałkowskiego, jeszcze jako studenta Uniwersytetu Jagiellońskiego, dotyczyły zagadnień astrofizycznych, powstały pod kierunkiem wybitnego polskiego astronoma prof. Tadeusza Banachiewicza w Obserwatorium Astronomicznym UJ. W latach 1945-1953 Adam Strzałkowski był jednym z głównych konstruktorów krakowskiego radioteleskopu do obserwacji Słońca.

W latach pięćdziesiątych rozpoczął pracę w Zakładzie Fizyki Jądra Atomowego Instytutu Fizyki UJ i został współpracownikiem prof. Henryka Niewodniczańskiego, zajmował się budową pierwszego krakowskiego cyklotronu oraz akceleratora elektrostatycznego. Profesor działał także przy organizacji powstającego Instytutu Fizyki Jądrowej w Krakowie i instalacji tam nowego, dużego cyklotronu, który przez długi czas stał się podstawowym narzędziem badawczym dla fizyków zajmujących się w Polsce badaniem jąder atomowych.

Profesor Strzałkowski prowadził swoje badania we współpracy z fizykami z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch i Szwajcarii. Obszerny cykl prac profesora dotyczy zastosowań metod fizyki jądrowej w medycynie. Profesor jest autorem lub współautorem blisko dwustu oryginalnych artykułów naukowych, z których wiele zyskało szeroki rozgłos i uznanie międzynarodowego środowiska fizyków. Szereg prac posiada rangę odkrycia naukowego, są one licznie cytowane w literaturze światowej i weszły na trwałe do podręczników. Profesor jest również autorem trzech książek popularnonaukowych i dwóch podręczników akademickich, które na trwałe weszły do naukowych bibliotek.

Jako bliski współpracownik profesora Niewodniczańskiego był współtwórcą a potem wicedyrektorem Instytutu Fizyki Jądrowej w Krakowie.

Pełnił także w latach 1972-1975 funkcję prorektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, w latach 1971-1974 i 1977-1981 dyrektora Instytutu Fizyki UJ. Przez dwadzieścia lat kierował Zakładem Fizyki Jądrowej Instytutu Fizyki UJ. Pełnił także odpowiedzialne funkcje w Polskim i Europejskim Towarzystwie Fizycznym, w Komitecie Fizyki Polskiej Akademii Nauk. Był konsultantem naukowym Politechniki Federalnej w Zürichu oraz Instytutu Fizyki Jądrowej w Jülich. Jest czynnym członkiem Polskiej Akademii Umiejętności.

Pomimo przejścia w roku 1994 na emeryturę, Profesor nadal aktywnie uczestniczy w życiu naukowym, m.in. był zaangażowany w eksperymenty prowadzone przy pomocy cyklotronu COSY w Niemczech oraz eksperymenty ze spolaryzowanymi mionami w Instytucie PSI-Villingen w Szwajcarii.

Zespół w składzie:

dr hab. inż. arch. Zbigniew Myczkowski, prof. PK – kierownik zespołu

dr inż. arch. Krzysztof Wielgus

dr inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec

mgr inż. arch. kraj. Karol Chajdys,

mgr inż. arch. kraj. Karolina Latusek

mgr inż. arch. kraj. Paulina Nosalska

mgr inż. arch. Wojciech Rymsza-Mazur

mgr inż. arch. kraj. Olena Zapolska

Autorzy Planu Ochrony Parku Kulturowego Stare Miasto w Krakowie, który powstał w oparciu o najlepsze, znane opracowania historyczne, archeologiczne, architektoniczne, planistyczne, przyrodnicze i krajobrazowe, jakie dotąd wykonano w skali całego kraju. W pierwszym rzędzie w przy opracowaniu planu ochrony podział Starego Miasta oparto o kryteria uwzględniające zapis przeszłych i trwających tu procesów urbanistycznych i konserwatorskich. Obszary o zbliżonych cechach określono jako zespoły wewnątrz architektoniczno-krajobrazowych – układów ulic, ogrodów, dziedzińców itp. Zespoły wewnątrz o podobnych cechach połączono w większe obszary, nazwane modelami krajobrazowymi Starego Miasta.

O ich tożsamości i odrębności stanowią zarówno różnice w strukturze zabudowy, jak i różne aspekty widokowe. Ekspozycja, a więc szczegółowe określenie najważniejszych powiązań widokowych, jest kolejną cechą specyficzną planu ochrony parku kulturowego, odróżniającą go od innych dokumentów, np. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wytyczne dla poszczególnych zespołów wewnątrz

i modeli krajobrazowych porównano następnie ze szczegółowymi zapisami planu miejscowego i przypisano określone sposoby postępowania.

Plan ochrony parku kulturowego ujmuje bardzo szczegółowo nie tylko tendencje użytkowania miasta, podatność danych części miasta na przemiany, skalę zagrożeń i potencjalnych nacisków inwestycyjnych, ale też kierunki aktywnego wykorzystania najlepszych, a często pomijanych dotąd, aspektów atrakcyjności Krakowa. Ujęte w planie sposoby zarządzania są szczególnie istotne dla gospodarowania w terenach chronionych o najwyższych wartościach, objętych wpisem na listę pomników historii i Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO, jakim jest Kraków.

Autorzy zapisali się dotychczas, indywidualnie i w różnych zespołach, w działaniach na rzecz Krakowa i innych miejsc znanych w kraju, czy za granicą jako czołowych obiektów dziedzictwa narodowego, czy tych z listy UNESCO – w opracowaniach dokumentacji m.in.: rewaloryzacji Plant Krakowskich, wpisu małopolskich kościołów drewnianych na listę UNESCO, Lotniczego Parku Kulturowego i Muzeum Lotnictwa, Twierdzy Kraków i jej aktualnej wizji parków kulturowych, Twierdzy Przemyśl, Twierdzy Zamość, Wilanowskiego Parku Kulturowego, Szlaku Kultury Wołoskiej, wojewódzkich strategii i programów opieki nad zabytkami w Małopolsce, parków narodowych w Tatrach, Gorcach i Pieninach, jurajskich parkach krajobrazowych i wielu innych.

Członkowie zespołu są pracownikami naukowymi Instytutu Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej.

SPORT

Agnieszka Radwańska

Urodzona w 1989 r. w Krakowie, w usportowionej rodzinie. Jej dziadek Władysław (zm. w 2013 r.) był hokeistą na lodzie i trenerem drużyny Cracovii, a ojciec - Robert był zawodnikiem, następnie trenerem sekcji tenisowej w KS Nadwiślan w Krakowie.

Agnieszka pierwsze lata życia spędziła w Niemczech, gdzie jej ojciec pracował jako trener w klubie Grün-Gold Gronau i tam też zaczęła grać w tenisa, podobnie jak jej o 2 lata młodsza siostra Urszula. Do Polski, wraz z rodziną, wróciła w roku 1995. W Polsce ukończyła gimnazjum i liceum ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Mikołaja Kopernika w Krakowie, a po zdaniu matury w roku 2009, została studentką na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie.

Mieszkając jeszcze w Niemczech, w wieku sześciu lat, wygrała pierwszy dziecięcy turniej, a jej czteroletnia wówczas siostra zajęła czwarte miejsce. W kolejnych latach regularnie trenowała pod okiem ojca, wyjeżdżając przy tym na zawody w kategorii juniorów, krajowe (w 2004 r. wygrała dwa juniorskie turnieje singlowe w Gdyni i w Zabrzu) i zagraniczne. W 2005 roku odniosła swój pierwszy wielki sukces wygrywając

wielkoszlemowy turniej w kategorii junierek w Wimbledonie, a w roku 2006 zwyciężyła w drugim wielkoszlemowym turnieju junierek French Open w Paryżu. Ponadto, w tymże roku, pierwszy raz wystartowała w wielkoszlemowym turnieju głównym, już w kategorii senierek, w Wimbledonie, gdzie odpadła dopiero w 1/8 finału. Swój pierwszy sezon w kategorii senierek zakończyła na 57 pozycji w rankingu WTA Tour.

W latach 2007-2013 Agnieszka Radwańska odnosiła coraz większe sukcesy. W roku 2007 pierwszy raz zwyciężyła w grze pojedynczej w turnieju WTA (w Sztokholmie), łącznie do roku 2013 wygrała 13 takich turniejów w grze pojedynczej oraz 2 (w 2007 r. w Stambule i w 2011 r. w Miami) w grze podwójnej. Miała również liczące się sukcesy w najbardziej prestiżowych turniejach tzw. wielkoszlemowych.

W roku 2012 została finalistką turnieju w Wimbledonie (jako druga Polka w historii po Jadwidze Jędrzejowskiej w 1937 r.), a w 2013 r. osiągnęła półfinał w tym turnieju. Ponadto była też ćwierćfinalistką wielkoszlemowego turnieju Australian Open (2008, 2011, 2012, 2013) oraz French Open w Paryżu (2013). Pięciokrotnie kwalifikowała się też do kończących sezon turniejów tzw. WTA Tour Championships dla ośmiu czołowych tenisistek w rankingu WTA w latach 2008 (jako zawodniczka rezerwowa), 2009 (jako zawodniczka rezerwowa), 2011 (3 miejsce w grupie), 2012 (półfinał) i 2013 (4 miejsce w grupie).

Agnieszka Radwańska była najwyżej sklasyfikowana w rankingu WTA w roku 2012. Zajmowała drugie miejsce, po zakwalifikowaniu się do finału turnieju w Wimbledonie. Sezon ten zakończyła na czwartym miejscu na świecie. Reprezentowała Polskę w Pucharze Federacji oraz na Igrzyskach Olimpijskich w 2008 r. w Pekinie oraz w 2012 r. w Londynie, gdzie pełniła zaszczytną funkcję chorążego polskiej ekipy. Odnoszone sukcesy przyniosły Jej liczne nagrody, wśród których należy wymienić:

- 2006 r. - Nagrodę WTA Tour w kategorii *Newcomer of the Year*,
- 2011 r. - Nagrodę WTA Tour w kategorii *Fan Favorite Singles Player of the Year*,
- 4 miejsce w Plebiscycie na 10 Najlepszych Sportowców Polski 2011 roku,
- *Baseline Awards 2011*,
- 2012 r. - Nagrodę WTA Tour w kategorii *Fan Favorite Singles Player of the Year*
- Nagrodę WTA Tour w kategorii *Fan Favorite Facebook*.

Wyróżnienia za prace dyplomowe

Krzysztof Gardjew

Absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, kierunek: architektura krajobrazu. Autor wyróżnionej pracy magisterskiej pt. *Alternatywna komunikacja miejska w Krakowie w kontekście krajobrazowym – projekt szybkiej kolei aglomeracyjnej*.

Jakub Kamiński

Absolwent Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej, kierunek: fizyka techniczna. Autor wyróżnionej pracy magisterskiej pt. *Modelowanie struktury i własności mechanicznych kości gąbczastej*.

Waldemar Komorowski

Absolwent Historii Sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Autor wyróżnionej pracy doktorskiej pt. *Kamienice, pałace miejskie i rezydencje kanonicze w Krakowie Trwałość gotyckiego modelu w nowożytności*, przygotowanej w Instytucie Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej.

Ewelina Krok

Absolwentka Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej .

Autorka wyróżnionej pracy magisterskiej pt. *SANUS PER AQUAM. Adaptacja i modernizacja fortu 52A Łapianka w Krakowie*, przygotowanej w Instytucie Historii Architektury i Konserwacji Zabytków PK.

Piotr Pajor

Absolwent Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Autor wyróżnionej pracy magisterskiej pt. *Przemiany koncepcji układu przestrzennego katedry krakowskiej w latach 1305-1364*, przygotowanej w Instytucie Historii UJ.

Skład Komisji Nagród Miasta:

prof. dr hab. Andrzej Białas – Przewodniczący Komisji

prof. dr hab. inż. Ryszard Tadeusiewicz – Zastępca Przewodniczącego Komisji

prof. UEK dr hab. inż. Andrzej Chochół

Stanisław Dziedzic – Dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Jerzy Fedorowicz – Przewodniczący Komisji, Kultury, Promocji i Ochrony Zabytków RMK

prof. dr hab. inż. Zbigniew Kąkol

prof. dr hab. Józef Lipiec

prof. dr hab. Jan Michalik

prof. dr hab. med. Wojciech Nowak

prof. dr hab. med. Wiesław Pawlik

Jan Pieszczachowicz

prof. Stanisław Wiśniewski

prof. dr hab. Andrzej Zoll